Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003882

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-10-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ директора від 22.12.2025 № 65-ОСН

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лагун Марія Володимирівна

2. Mariia V. Lahun

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0006-3686-4478

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 27657 Психологія розвитку особистості у сучасному соціокультурному та освітньому просторі

Дата захисту: 04-12-2025

Спеціальність за освітою: Психологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11074

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.41.31, 15.41.39

Тема дисертації:

1. Психологічні чинники розвитку альтруїстичної спрямованості особистості
2. The psychological factors of the development of personality altruistic orientation

Реферат/анотація:

1. Дисертаційне дослідження присвячене вивченню проблеми альтруїстичної спрямованості особистості та визначенню психологічних чинників її розвитку. В роботі здійснено теоретичне узагальнення психологічних аспектів, обґрунтування нового погляду на розв'язання проблеми розвитку альтруїстичної спрямованості особистості, визначено методологічні підходи до діагностики, викладено результати емпіричного дослідження та комплексну програму психологічного сприяння розвитку альтруїстичної спрямованості особистості. Концепція дослідження полягає в тому, що альтруїстична спрямованість особистості є складним феноменом: 1) що функціонує як багаторівнева інтрапсихічна система різнорівневих параметрів особистості, що відображає рівень її морального та духовного розвитку; 2) динаміка розвитку якого залежить від комплексу психологічних чинників, пов'язаних з мотиваційною, ціннісно-смисловою та іншими сферами особистості; 3) який формує основний вектор поведінки людини та її ставлення до навколишнього світу; 4)

що є прерогативою психологічно зрілої особистості зі сформованою мотиваційною сферою та розвиненою системою моральних цінностей, актуалізованим природним устремлінням до самореалізації, втілення в життя власного внутрішнього потенціалу, внутрішніх ресурсів та можливостей, що в сукупності сприяє гармонійному, позитивному функціонуванню та психологічному благополуччю особистості. Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що: вперше було здійснено системний розгляд альтруїстичної спрямованості як інтрапсихічного утворення; розроблено модель альтруїстичної спрямованості особистості та модель альтруїстичної поведінки особистості; визначено психологічні чинники та предиктори розвитку альтруїстичної спрямованості особистості; доповнено наукові уявлення про психологічний зміст, структуру та психологічні чинники розвитку альтруїстичної спрямованості особистості; доведено, що розвиток альтруїстичної спрямованості залежить від актуалізації внутрішніх ресурсів особистості, їх розвитку та вдосконалення, що сприяє самоактуалізації, досягненню самореалізації та психологічному благополуччю особистості; дістало подальшого розвитку обґрунтування шляхів та засобів розвитку альтруїстичної спрямованості особистості. Теоретичне значення результатів роботи полягає в: розкритті сутності альтруїстичної спрямованості особистості та обґрунтуванні комплексного підходу до розвитку альтруїстичної спрямованості, яка функціонує як цілісне утворення в структурі особистості; розробці моделі альтруїстичної спрямованості особистості та моделі альтруїстичної поведінки особистості; визначені комплексу взаємопов'язаних психологічних чинників розвитку альтруїстичної спрямованості особистості, які постають дієвим засобом самореалізації та сприяють психологічному благополуччю особистості; визначені оптимального рівня розвитку альтруїзму, який забезпечує позитивне функціонування особистості; розробці психологічного портрета альтруїстично спрямованої особистості. Практичне значення отриманих результатів дослідження полягає в: обґрунтуванні технологій дослідження альтруїстичної спрямованості особистості; визначенні методичного інструментарію для її діагностики та розвитку; розробці засобів, що сприяють усвідомленню намірів альтруїстичної поведінки та розвитку «здорового альтруїзму»; розробці комплексної програми психологічного сприяння розвитку альтруїстичної спрямованості, яка може бути використана в практиці різних психологічних служб для профілактики негативних психологічних станів, форм особистісної деформації та невизначеності, емоційного вигорання, деструктивного та стереотипного мислення. Положення дисертації та отримані результати дослідження можуть бути використані практичними психологами, діючими психотерапевтами та соціальними працівниками в освітньому процесі при розробці навчальних курсів з психологічного консультування та основ психотерапії, корекційних та терапевтичних програм сприяння психологічного благополуччя, розвитку самосвідомості, стресостійкості та життєстійкості, формування самодетермінованої поведінки, зростання самореалізації особистості, а також профілактики професійного вигорання, подолання проблем особистісної невизначеності, суб'єктивного відчуття зниження самоцінності та цінності життя.

2. The dissertation research is devoted to studying the problem of the altruistic orientation of the personality and determining the psychological factors of its development. The paper provides a theoretical generalization of psychological aspects, substantiation of a new view on solving the problem of developing an altruistic personality, identifies methodological approaches to diagnostics, presents the results of an empirical study and a comprehensive program of psychological assistance to the development of an altruistic personality. The concept of research is that the altruistic orientation of a person is a complex phenomenon: 1) functioning as a multi-level intrapsychic system of multi-level parameters of a person, reflecting the level of his moral and spiritual development; 2) the dynamics of which development depends on a complex of psychological factors related to the motivational, value-semantic and other spheres of the person; 3) which forms the main vector of human behavior and his attitude towards the world around him; 4) which is the prerogative of a psychologically mature individual with a formed motivational sphere and a developed system of moral values, an actualized natural aspiration for self-realization, the realization of one's own internal potential, internal resources and capabilities, which together contributes to the harmonious, positive functioning and psychological well-being of the individual. Based on the analysis of scientific concepts of personality orientation by Z. Karpenko, G. Kostiuk, S. Maksymenko, concepts of humanistic, altruistic orientation of personality I. Bekh, M. Boryshevskyi, and theories of personality motivation by

K. Alderfer, H. Heckhausen, A. Maslow, D. McClelland, a component model of altruistic personality orientation is developed. The scientific novelty of the study are: for the first time, a systematic consideration of altruistic orientation as an intrapsychic formation was carried out; a model of altruistic orientation of a personality and a model of altruistic behaviour of a personality were developed; psychological factors and predictors of the development of altruistic orientation of a personality were determined; scientific ideas about the psychological content, structure and psychological factors of the development of altruistic orientation of a personality are supplemented; it is proved that the development of altruistic orientation depends on the actualisation of internal resources of a personality, their development and improvement, which contributes to self-actualisation, achievement of self-realisation and psychological well-being of a personality; the substantiation of ways and means of developing altruistic orientation of a personality is further developed. The theoretically significant study results included: disclosure of the essence of the altruistic orientation of a personality and substantiation of an integrated approach to the development of altruistic orientation, which functions as an integral formation in the structure of a personality; development of a model of altruistic orientation of a personality and a model of altruistic behaviour of a personality; to determine the complex of interrelated psychological factors of development of altruistic orientation of a personality, which become an effective means of self-realisation and contribute to the psychological well-being of a personality; to determine the optimal level of development of altruism, which ensures positive functioning of a personality; to develop a psychological portrait of an altruistically oriented personality. The practically significant study results included: substantiation of technologies for studying the altruistic orientation of a personality; determination of methodological tools for its diagnosis and development; development of means that promote awareness of the intentions of altruistic behaviour and the development of «healthy altruism»; development of a comprehensive programme of psychological support for the development of altruistic orientation, which can be used in the practice of various psychological services to prevent negative psychological states, forms of personal deformation and uncertainty, emotional burnout, destructive and stereotypical thinking. The provisions of the dissertation and the results of the study can be used by practical psychologists, active psychotherapists and social workers in the educational process in the development of training courses in psychological counselling and the basics of psychotherapy, correctional and therapeutic programmes to promote psychological well-being, development of self-awareness, stress resistance and resilience, formation of self-determined behaviour, growth of self-realisation of the individual, as well as prevention of professional burnout, overcoming problems of personal uncertainty, subjective feeling of decreased self-worth and value of life.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- Сердюк, Л. З. & Лагун, М. В. (2023). Соціальнопсихологічні чинники розвитку альтруїстичної спрямованості особистості в кризових умовах життєдіяльності. Українс ький психологічний журнал, 1(19), 145-157.
- Лагун, М. В. (2023). Структура альтруїстичної спрямованості особистості. Наукові перспективи, 11(41), 1260-1272.
- М. В. (2025). Альтруїстична спрямованість як чинник психологічного благополуччя особистості. Перспективи та інновації (Серія «Психологія», Серія «Педагогіка», Серія «Медицина»), 4(50), 1700-1711.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U000305

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сердюк Людмила Захарівна

2. Liudmyla Z. Serdiuk

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8301-4034

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковальчук Зоряна Ярославівна

2. Zoryana Y. Kovalchuk

Кваліфікація: д.психол.н., професор, 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2355-2129

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мушкевич Мирослава Іванівна

2. Myroslava Mushkevich

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3268-5767

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чиханцова Олена Анатоліївна

2. Olena A. Chykhantsova

Кваліфікація: д. психол. н., с.д., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2661-326

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Купрєєва Ольга Іллівна

2. Olha I. Kuprieieva

Кваліфікація: д. психол. н., доц., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5429-1427

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Карамушка Людмила Миколаївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Карамушка Людмила Миколаївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Зернова Наталія Володимирівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

